

Csapda

- Mit akarsz? - horkant fel, amikor feltekintve meglátta Greget az íróasztala előtt.

A fiú zavarba jött Steve szokatlan hangjától. Köhécselni kezdett.

- Veled akarnak beszélni - mentegetőzött.

- Kicsodák?

- Nem tudom. Két elefántbébi.

- Rázd le őket.

- Próbáltam, de csak az üzletvezetővel hajlandók tárgyalni. Ráadásul név szerint téged kerestek.

- A frász essen beléjük! - dohogott Steve, s kelleetlenül felállt íróasztala mögül.

Dühös volt magára, amiért ingerült hangon beszélt Greggel. De dühös volt a fiúra is. Megígérte, hogy bejön korábban leváltani őt. Fél órát késett a kocsija miatt.

Greg nem szokott késni. Szorgalmas volt és megbízható, amellet szavahihető is. Azok a rohadt autók mindig akkor robbannak le, amikor siet az ember.

Pont most!

Megígérte Erikának, ma korábban hazamegy, ha török, ha szakad. Őrá is dühös volt. Miért ragaszkodik ahhoz, hogy ő is elmenjen az óvodába? A gyereket nélküle is fel tudják venni. Erika mégis kötötte az ebet a karóhoz. Legalább a beíratásnál legyél ott!

Ott leszek, engedett végül. Legkésőbb ötre haza kellene érni.

Az órájára nézett. Négy óra. A jövő heti beosztással végezni kell még mielőtt hazamegy. Ha végzett indulhat, s ha szerencséje van, ötre haza is ér. Pont most akarnak vele beszélni! Két elefántbébi!

Mi lehet annyira fontos, ami csak órá tartozik, a helyettesére nem?

Indult az étterembe, Greg előre engedte.

A két férfi, nagy lakli mindkettő, kissé félrehúzódva állt a pult sarkánál, helyet adva egy éppen érkező vendégnek. Nagy darab, szélesvállú fickók voltak, mindketten szürke, háromsoros öltönyben, fehér ingben, nyakkendővel. Úgy néztek ki, mint egy sportegyesület atlétatoborzói.

“Rossz helyen kereskedtek - gondolta Steve -, nagyon rossz díjbirkózó válnék belőlem.” S közben a pokolra kívánta látogatóit. Mindamellett a lehető legudvariasabb hangnemben üdvözölte őket.

- Miben lehetek az urak szolgálatára? - kérdezte.

Válasz helyett a szőke egy igazolványt húzott elő kabátja zsebéből. Steve orra alá dugta, miközben a másik, sűrű, fekete bajszos, az étterem sarka felé intett a kezével.

- Beszélhetnénk egy kicsit távolabb? - kérdezte, s meg sem várva a választ, már indult is a sarokasztalhoz.

Steve eddigi dühét aggodalom váltotta fel. Mit akarhat tőle az FBI? Két éve, még az állampolgársági vizsga előtt szimatoltak utána - tudja a szomszédoktól -, akkor azonban ez érthető volt, nem is nyugtalankodott miatta. Nem volt miért.

“És most van?” - kérdezte magától, de most is csak nemleges választ tudott adni saját kérdésére. Valami mégis lehet, ha már név szerint keresték.

- Tessék - nézett a két hústömegre, miután letelepedtek az asztalhoz.

- Ismeri Jerry Sawyert? - szegezte neki a kérdést a bajszos.

A név azonnal beugrott.

- Ismerem - felelte.

- Itt dolgozik, ugye?

- Már nem. Három hete kirúgtam.

A szőke csalódottan látszott. Az ablakon át betűző májusi nap megcsillant haján, szürke szemei beszűkültek, mintha zavarná a fény. Hümmögött valamit érthetetlenül, ám a bajuszos szólalt meg helyette:

- Hogy-hogy?

Számonkérő hangja hallatán Steve kishíján elnevette magát. Csak nem akarják kérdőre vonni? Talán eldöntheti, kitől válik meg és miért. Ugyanakkor meg is nyugodott, mert nem iránta érdeklődtek.

Előbb tétovázott, aztán úgy döntött, az FBI embereinek elmondhatja az igazi okot.

- Az volt a gyanúm, hogy lop a pénztárból - mondta. Majd haladéktalanul hozzátette: - Bizonyítani persze nem tudom, de érdekes módon mindig csak akkor volt rövid a kassza, amikor ő dolgozott. Megpróbáltam rajtakapni, de nem sikerült. A folyamatos hiánynak viszont elejét kellett vennem. Finoman fogalmazva, elküldtem azzal, hogy nincs rá szükség. Nem tudok elég munkaórát biztosítani neki. És milyen furcsa a véletlen, azóta minden fillérrel el tudunk számolni.

A szőke most szólalt meg először:

- Nagy kár - csak ennyit mondott. Hosszúkás feje volt, keskeny és vértelen ajka. Stevenek úgy tűnt, makacsul összeszorítja száját, nehogy egy szó, akár véletlenül is kicsússzon rajta.

- Miért? - kérdezte Steve. - Úgy értem, miért keresik tulajdonképpen?

Megint a bajuszos válaszolt.

- Többszöri rablógyilkosság miatt.

Steve elképedt.

Magában felidézte Jerry Sawyert. A fiatal, alig

húsz éves fiú gyorsan és jól dolgozott. Végzett munkája nem hagyott kívánni valót maga után. Ráadásul beoszthatta bármilyen időpontba, s behívhatta bármikor, ha segítségre volt szüksége. Soha nem tiltakozott. Kezdetben fel sem tűnt, hogy előszeretettel áll a pénztárgép mögé. Akkortól kezdve jelentkezett hiány. Tetten érni nem tudta, pedig állandóan rajta tartotta szemét, ám a macska-egér harcot nem folytathatta időtlen időig. Pedig nagyon szerette volna lopáson kapni. Viszolygott a tolvajoktól. A rablógyilkosokat egyenesen gyűlölte. Valahányszor olvasott róluk az újságban, érezte, hogy felforr a vére. Kivétel nélkül mindnek akasztófán a helye, gondolta ilyenkor.

Egyszerűen hihetetlen! Az a szolgálatkész, és vevőkkel mindig udvarias, örökké és ártatlanul mosolygó fiú rablógyilkos! Tévedés lehet. Kisstílusú tolvaj. Ez még össze is fér simulékony modorával.

- Itt is történt néhány betörés az utóbbi hónapokban - mondta a beszédesebbnek mutakozó bajszos. Jelentőségteljesen elvgyorodott, Steve mégsem tudta eldönteni, állítás vagy kérdés volt-e, amit hallott.

- Igen - ismerte el.

- Tudjuk - mondta a bajszos. Gyermeki vidámság sugárzott róla, mintha folytonosan kuncogna valamin sötét bajsza alatt. Vigyora most kiszélesedett, a szőke meg egyetértőleg bólogatott hozzá. - A legutolsó ráadásul fegyveres rablás volt.

- Igen, sajnós.

Nagyon jól emlékezett arra a péntek éjszakára. Aludni készültek már, amikor az éjjeliszekrényén megcsörrent a telefon. A gyerek is felriadt, hallotta hangját a másik szobából, s Erika már csak ezért is nagyon dühös volt. A rendőrség hívta, kérték azonnal jöjjön az üzletbe. Erika nem leplezte rosszallását, s

inkább szemrehányóan, mint a nemleges válaszban reménykedve megkérdezte: muszáj?

Igen, muszáj!

Az étterembe érkezve egy rendőr számolt be a történetekről, s míg hallgatta, fél szeme körbejárt beosztottjain. Lesírt róluk a félelem. Magukba roskadva, szótlanul várták a kivizsgálás végét. Helyettesének viselkedése megdöbbenetett. Arthur, a vietnámi háborút megjárt, de még mindig fiatal veterán görcsösen markolta az asztal szélét, dermedten meredt maga elé, mint aki kábítószer hatása alatt révületbe esett. Egy épkézláb mondatot nem lehetett kicsikarni belőle. Az sem segített sokat, hogy az egyik rendőr beléeröltetett egy nyugtatót.

Magatartását nehezen értette meg, hiába magyarázta a rendőr, hogy az ő homlokának szegezték a revolvert, tőle követelték a pénzt. Megpróbálta ugyan beleképezni magát Arthur helyzetébe, de nem igazán sikerült. Titokban persze hálát adott az égnek, hogy nem ő állt a fegyveres bandita előtt.

Vajon mit tett volna? Meghunyáskodik, vagy valami végzetes hülyeséget cselekszik tehetetlen dühében?

- Nem gondolt arra, hogy azzal is a barátunkat gyanúsítsa?

- Nem - felelte meggyőződéssel.

Lopással igen. De rablással? Sőt rablógyilkossággal?

A rablás jóval azelőtt történt, hogy kirúgta. De arra emlékezett, hogy Jerry aznap, illetve másnap sem dolgozott. Ő kérte, hogy arra a hétvégére ne ossza be, ha lehet. Talán éppen ezért? Erre még álmában sem mert gondolni. Na persze, hiszen a rablásban nem vehetett részt, a többiek azonnal felismerték volna.

- Sejttem, mire gondol - jegyezte meg a bajuszos, és elégedettnek látszott, hogy ilyen jól kitalálta. - A rablásnak akkor is ő volt az értelmi szerzője. Kellő ismerettel rendelkezett. Azt is tudta, hogy péntek a legforgalmasabb napjuk, akkor van a legnagyobb bevétel. És nem kizárt, sőt holtbiztos, hogy kívülről biztosította társait.

- Hihetetlen! - dörmögte Steve. Még mindig nem tudta elképzelni azt a lányos képű fiút másként, mint sunyi tolvaj. Hidegvérű rablógyilkos! Berzenkedett a gondolattól.

- Öt ember halála szárad a lelkén - mondta a bajuszos, mintha csak győzködni akarná. - Négyet feltehetőleg saját kezűleg intézett el.

A szőke szólalt meg váratlanul. Szürke, rideg szemeit mereven Stevere szegezte, mintha gyanakodnék valamira.

“Ennek az örültnek talán még az is megfordul a fejében, hogy közöm van hozzá -gondolta Steve. - Hogy összejátszottam velük. Nemrég vettünk házat, feltételezheti, hogy kellett a pénz.”

- Mit gondol, hol kaphatnánk el? Még mielőtt újabb gyilkosságra vetemednék.

- Otthon - mondta Steve bizonytalanul.

- Gondolja, ott még nem kerestük? - a szőke ábrázatán először jelent meg egy mosolyszerű fintor. - Két hónapja már a környéken sem látták.

- Egy pillanat! - ötlött valami Steve eszébe. - Jópárszor behívtam helyettesíteni még mielőtt gyanakodni kezdtem rá. Úgy tudtam, az az otthoni telefonszáma. Ezek szerint...

A két férfi várakozva tekintett rá.

A rablás következménye volt, hogy elveszítette négy emberét. Egyedül az egyik szakács nem lépett ki.

Négy ember hiányának köszönhetően már hetek óta dolgozott hét nap egy héten, igen gyakran reggeltől estig, ami Erikának egyre kevésbé tetszett. Arthur elvesztése érintette a legérzékenyebben. Volt helyettese idegösszeroppanást kapott, két hétig kezelték a veteránok kórházában, s jelét sem adta visszatérési szándékának. Így, az új emberek mellett Greget is be kellett tanítani. Elmagyarázni az üzletmenetet, a megrendelésektől a leltározásig, hogy átvehesse Arthur beosztását, s hogy olyan helyettese legyen, akire nyugodt szívvel ráhagyhatja az éttermet.

Erika meg folyvást rágta a fülét: nem igaz, hogy nincs más megoldás; nem igaz, hogy ennek így kell lenni. A gyerek már azt sem tudja hogy néz ki az apja, hiszen alig látja. Nem is mehet ez így sokáig. Ha a gyereket beíratják óvodába, akkor ő is visszamegy dolgozni, s akkor jobb, ha keres magának másik állást, ahol nem kell hetven-nyolcvan órát dolgozni egy héten.

Erika a világeért sem akarta megérteni, hogy ez csak átmeneti állapot. Ha egyszer már gatyába rázta az üzletet - amihez persze időre van szükség - és mindenki pontosan tudja, mikor mit kell csinálni, akkor ismét lesznek szabadnapjai, s heti negyvenöt óra is elég lesz a rábízott feladat ellátásához.

- Mindig lelkesen vállalkozott, sohasem mondott nemet, ha extrába behívtam. Most is megpróbálhatom. Talán sikerül meggyőzőnöm arról, hogy elbocsátása félreértés volt, s hogy visszaveszem, ha már ma este is be tud jönni.

A két atléta egymásra nézett.

- Ez egy okos ötlet - állapította meg a bajuszos. - Hát akkor lássuk, mire megyünk az ötletével. Hívja fel!

Stevet nem kellett kétszer biztatni.

- Mindjárt jövök - mondta, s felállt az asztaltól.

Greg kíváncsi pillantásokat vetett feléje a pult mögül, s ahogy a raktárba menet elhaladt mellette, meg is kérdezte:

- Mit akarnak?

- Majd elmondom - felelte félvállról.

Izgatottan tárcsázott, akár egy szerelmes, aki úgy érzi, egy világ omlik össze benne, ha kedvese nem válaszol hívására. Görcsösen remélte, hogy ötlete beválik. Úgy szorította kezében a telefonkagylót, mintha már a gyilkos nyakát érezné két tenyere között.

Az ilyen megérdemli a hurkot a nyakára!

Minden egyes kicsöngésnél nőtt a feszültsége.

Kiket ölhetett meg? Egy másik gyorskiszolgáló étterem iskolás alkalmazottait? Vagy magatehetetlen idős embereket összekuporgatott pénzükért? A sunyi tolvaj! Ha rajtam múlik, rács mögé kerülsz. A pokolba. Bitófára vagy villanyszékbe, ahol a helyed van.

Végre hangot hallott a vonal másik végéről. Jerry hangját. Minden önuralmára szüksége volt, nehogy hanghordozása elárulja akár izgalmát, akár nehezen leplezett megvetését.

- Ne haragudj - mondta, s közben nyelt egy nagyot -, tévedésből bocsátottalak el. Azt hittem te vagy az, aki pénzt csent a kasszából. De megvan az igazi tolvaj. Bocsánatot kérek. Ha elhiszed nekem, hogy félreismertelek, habozás nélkül visszaveszlek.

- Hogyne, persze, megértem - hallotta a választ, s érezte, hogy összeszorul a torka. Alig tudta kinyögni:

- Ha már ma este be tudnál jönni, úgy hagyom jóvá az órádat, mintha már reggel tíztől itt lennél. Plusz kifizettetek neked egy extra napot a vállalattal kártérítésként. Megszolgáltad.

Rövid szünet következett, s már azt hitte, terve

dugába dőlt. Miért is reménykedett benne? Ám hosszúnak tetsző hallgatás után Jerry igent mondott.

- Egy órán belül ott leszek - közölte, s Stevenek úgy tűnt, mintha még örülne is.

“Megnyugodtál, mi? - gondolta magában - levettem rólad a gyanú árnyékát, most megint magabiztos lehetsz. De gyere csak! Szeretettel várunk.”

Visszament az étterembe, s nem kis önelégültséggel számolt be telefonbeszélgetéséről a két FBI ügynöknek.

- Mi nem várhatjuk itt. Egyrészt nem akarjuk, hogy idő előtt gyanút fogjon, s esetleg elszeleljen még mielőtt rátesszük a kezünket. Másrészt itt az étteremben sem akarunk feltűnést kelteni. Meg pánikot sem, hiszen az sem kizárt, hogy fegyver van nála.

Stevenek rövid gondolkodás után felcsillant a szeme. Egy kicsit még élvezte is, hogy konspirálhat.

- Elöl fog bejönni, az éttermen keresztül. Ha maguk hátrajönnek velem a raktárba, ott elfoghatják. Az íróasztalom szemben áll a lengőajtóval, s amint meglátom a képét, jelzem maguknak.

- Gyerünk! - pattant fel a szőke. Mintha szertefoszlott volna eddigi hidegvére, hirtelen egy türelmetlen vadászra hasonlított, aki nem akarja elszalasztani a közelgő vadat. - Csináljunk terepszemlét.

A bajszos egyetértett vele, s azonnal követték is Stevet a raktárba.

Olyan sietséggel igyekeztek, hogy szinte tolták maguk előtt Stevet. Greg, a két lány meg a szakács álmétkodva néztek utánuk. Steve hallani vélte sutyorgásukat, amint találgatják, mi zajlik itt. Azt hitték, valami nagykutya jött ellenőrizni, mert szorgosan törölgették a pultot, a sütőüstök peremét, s míg máskor - a délutáni órákban, ha vendég nem

tartózkodott az étteremben - a szájuk járt, úgy most a kezük.

A két FBI ügynök pillanatok alatt felmérte a raktárhelységet, amelyet egy lengőajtó választott el az étteremtől, illetve annak pult mögötti kiszolgáló részétől. A lengőajtó fölött és alatt mindkét helységből át lehetett látni a másikba. Íróasztala mögül Steve könnyen észrevette, ha valaki megjelent a lengőajtónál.

A hátsó helységet elsősorban raktárnak rendezték be, noha ott volt a mosogató és a preparáló asztal is felállítva. A halak és rákok sütése, végleges elkészítése a kiszolgáló pult mellett elhelyezett üstökben történt, s így napközben a munka javarésze ott zajlott. A helységet fémpolcokkal rakták tele, a polcokon zacskós és dobozos szárazárúk, papírtányérok és poharak, valamint plasztik evőeszközök garmada. Steve íróasztalát is két ilyen, mennyezetig megtöltött polc fogta közre. Mögötte a hátsó vészkijárat, amelyet csak áruszállításkor nyitottak ki.

A lengőajtó mindkét belső oldalán volt annyi hely, hogy egy-egy ember meghúzódjon a fal mellett. Igaz, egy gurulós tálalót arrébb kellett tolni, s a másik oldalon le kellett emelni a tűzoltókészüléket a falról.

- Itt fogjuk megvárni a barátunkat az ajtó mellett - szögezte le a bajszos. - Maga csak bólintson a fejével, ha megérkezik.

A két férfi elhelyezkedett a fal mellett. Steve figyelmeztette őket, ne húzódjanak túl közel a zsírplecsnikkel tarkított falhoz, könnyen piszkos lehet az öltönyük. A szőke csak legyintett, de azért ügyelt arra, nehogy ruhája a falhoz érjen.

Steve kiment a pult mögé, magához intette Greget.

- Emlékszel Jerry Sawyerre? - kérdezte tőle.

- A kis kleptóra? Hogyne emlékeznék.
- Ha megérkezik, egyenesen küldd be hozzám.
- Csak nem hívtad be? - tudakolta Greg, fikarcnyit sem leplezve álmétkodását.
- De igen. Ez a két úriember találkozni akar veled.
- Jerryvel? Nofene. És mivégből?
- Az FBI-tól vannak - bökött Steve a háta mögé. - Van egy kis elintéznivalójuk veled.
- A rablás miatt?
- Meg más, annál súlyosabb dolgok miatt is. Majd elmondom - vette elejét Steve a további érdeklődésnek. - A többieknek ne szólj róla, tartsd a szád, és tedd amire kértelek.

Visszatért az íróasztalához, s néhány másodpercig azon tanakodott, szóval tartsa-e vendégeit, vagy folytassa a beosztás elkészítését. Végül az utóbbi mellett döntött, ám bár előbb helyet kínálta a két ügynököt. Ők azonban máris elhelyezkedtek a lengőajtó két oldalán, és Steve kísértést érzett, hogy elnevesse magát. Viselkedésüket meglehetősen komikusnak vélte. Bár az izgalomnak jele sem látszott rajtuk, feleslegesnek tartotta a korai felkészülést. Hiszen mondta nekik, hogy Jerry csak egy órán belül fog megérkezni, semmi szükség arra, hogy úgy álljanak ott az ajtónál, mint a királyokat őrző alabárdosok, mereven és szótlánul.

“Türelmük van” - gondolta Steve, s elfojtotta mosolyát.

Asztalán megcsörrent a telefon.

Jerry meggondolta magát, hasított bele, s érezte, hogy egész teste megfeszül. Lehunyta szemét, és szemhéja mögött riasztó képek vibráltak. Jerryt látta, kezében egy ormótlan pisztollyal és kaján, ártatlanságot színlelő mosollyal gyerekképén. Az éttermi pult tövében Greg feküdt a földön, vérző fejjel, élettelenül. Aztán saját

magát látta ugyanebben helyzetben, homlokából patakzott a vér, feje fölött Jerry lengette a megkaparintott bankókat.

“Kitalált valamit, hogy ne kelljen jönnie. Ráérezett a veszélyre. Csak tudnám, hol tartózkodik! Én vinném oda ezt a két góliátot, a rendőrséget, saját kezemmel...”

“De hiszen megvan a címe! - csapott a homlokára. A felvételi úrlapra beírt valamilyen címet, ami ugyan lehet hamis, de a telefonszám valódi és működik, így talán a cím is létező. Ha igen, akkor is elkaphatják, ha meggondolta magát.

Felemelte a telefonkagylót.

Erika hangja váratlanul érte.

- Te még ott vagy? Egy órája várlak készenlétben. Palikát beöltöztettem, itt toporog mellettem, mehetnek-e van már. Fél óra múlva bezár az óvoda. Azt ígérted...

- Valami közbejött.

Erika így még sohasem kiabált vele. Szégyenkezve nézett a szoborként strázsáló FBI ügynökök felé, meggyőződése volt, hogy Erika minden szavát hallják. A telefonból áradó szemrehányás azonban nem hallatszott el a lengőajtóig, vagy ha igen, a két cerberus annak semmi jelét nem mutatta.

Erika még mindig mondta a magáét, amikor Greg izgatottan jelezte, hogy Jerry megérkezett.

- Ne haragudj - mondta Steve a telefonba, s köszönés nélkül lecsapta a kagylót.

Tekintetét az ajtóra szegezte, s feszült figyelemmel várta Jerry megjelenését.

Ahogy meglátta a fiú arcát a lengőajtó fölött, megemelkedett székéről, s a megbeszéltek alapján felkiáltott:

- Jerry! Végre!

A következő jelenet hihetetlen gyorsasággal

játszódott le. Mire felocsúdott, a két lakli ember már a földre teperte Jerryt. A szőke balkezevel a padlóra szorította fejét, jobbával revolvvert szegezett a tarkójának, míg a bajuszos Jerry hátára térdelt, s gyors, szakavatott mozdulattal kattintotta a fiú hátracsavart karjainak csuklójára a bilincset.

Álmélkodott csak a két lomhamozgásúnak látszó, nagy darab férfi gyorsaságán, meg azon, hogyan került kezük ügyébe a fegyver és a bilincs a másodperc törtrésze alatt.

Az ügynökök felrángatták Jerryt a földről, szorosan közrefogva kísérték a hátsó ajtó felé. A szőke még mindig markában tartotta a lövésre kész fegyvert.

- Erre, ugye? - kérdezte a bajuszos.

Steve felállt, s kinyitotta a hátsó ajtót a távozóknak. A bajuszos valami köszönésfélét morgott, s aztán Steve már csak azt látta, hogy betuszkolják Jerryt az épület mögött álló Ford LTD hátsó ülésére. A szőke ült mellé, a bajuszos a volán mögé. Egy perc múlva az autónak híre-hamva sem volt.

Becsukta a hátsó ajtót, majd amikor megfordult visszatérni íróasztalához, váratlanul Greggel találta magát szemközt.

- Mi volt ez? - kérdezte Greg izgatottan. Alig bírta magával, mintha élete legmegrendítőbb élményében lett volna része, amit aprólékosan meg kell tárgyalni.

- Letartóztatták - felelte Steve. - És megérdemelte.

- A lopásért? - Greg tisztában volt Steve gyanújával, vele is figyeltette Jerryt. - Sikerült rábizonyítani?

- Azt nem. De annál sokkal súlyosabbat ezek szerint igen.

- Súlyosabbat?

- Igen. Néhány rablógyilkosságot.

Greg hitetlenkedéstől megnyúlt ábrázattal nézett rá, látszott, keresi a szavakat, melyekkel hangot is adhat kétkedésének.

Steve azonban nem engedte szóhoz jutni.

- Rohannom kell. A feleségemnek megígértem... - legyintett. Semmi szükség magyarázkodásra. - Mindegy. Ha valaki tudni akarja a jövő heti beosztását, mondd meg neki, holnap majd elkészülök vele. Ma már nincs rá időm.

Ezzel faképnél hagyta álmélkodó helyettesét. Az ajtóból még visszaszólt:

- Otthon hívhatsz, ha van valami gond.

Erikát már nem találta otthon. Felmerült benne, hogy utánuk megy az óvodába, ám végül ennek semmi értelmét sem látta. Már amikor először szóba került a gyerek beíratása sem értette, miért kell neki ahhoz ott lenni. Erika ezt egyedül is el tudja intézni, hiánya a felvételi ceremóniánál semmivel sem csökkenti fia iránt érzett odaadását, s még apai tekintélyén sem ejt csorbát, vélekedett.

Kiült a kertbe, s gondolatai az óvodáról máris az étteremben lejátszódott eseményekre terelődtek.

Egy év alatt háromszor törtek be a gyorskiszolgálóba, negyedszerre fegyveres rablást hajtottak végre, közvetlenül zárás előtt. Hárman voltak, de Jerry nem lehetett közöttük. Ami nem zárja ki az FBI ügynök igazát, miszerint kívülről fedezte társait.

Ismét felrémlített előtte a kép, ami azon a péntek estén az üzletbe lépve fogadta.

A hétvégi nagy forgalomra való tekintettel öten zártak aznap este. Arthur, a helyettese, a két szakács és a két kiszolgálólány. Távozásuk előtt a rablók a fagyasztóba kényszerítették az egész társaságot, s lelkükre kötötték, egy órán belül elő ne merészkedjenek.

Nem derült rá fény, kivárták-e az egy órát vagy sem, ám akármennyi időt töltöttek is a fagyasztóban, ahhoz éppen eleget, hogy csontig átjárja őket a hideg. A két lány még akkor is didergett a rájuk terített takaró alatt, amikor a rendőrök hívására megérkezett az étterembe. Nem tudta eldönteni, a hidegtől-e vagy az átélt rablás hatására vacogott még mindig a foguk. Lányok, gondolta akkor, érthető. A két szakácson nem mutatkoztak félelem jelei, sőt egyedül Juliónak volt elegendő lélekjelenléte azonnal értesíteni a rendőrséget. Legnagyobb megdöbbenésére Arthur még a lányoknál is rosszabb bőrben volt. Az ő homlokához szorították a revolvert, ez kétségtelen, mégsem tudta megérteni viselkedését.

Két éve dolgoztak együtt, s ezen idő alatt Arthur sokat és sokszor mesélt Vietnámról, ahol három évet húzott le. Többször is megjegyezte, isteni gondviselésnek tudja be, hogy élve és épségben hazakerült. Borzalmakról mesélt, a haláltól, s a talán még ennél is nehezebben elviselhető Vietkong fogságtól való örökös félelemről, amit sohasem lehet megszokni. Steve ezt egy pillanatig sem vonta kétségbe, de úgy képzelte, ha megszokni nem is, hozzáedződni lehet. Éppen ezért érzett némi csalódást Arthur magatartása láttán. Helyetteséből egy szót sem lehetett kicsikarni, csak reszketve meredt maga elé, egyszerűen képtelen volt önuralmat erőltetni magára. Ahelyett, hogy lelket öntött volna a többiekbe, ő volt az, akit pátyolgatni kellett.

Ismét megpróbálta elképzelni, vajon hogyan reagált volna Arthur helyében?

És nem az ellenállásra gondolt, az valóban életveszéllyel járó kockázat. Még így, ellenkezés nélkül is elegendő lett volna egy rossz, félreérthető mozdulat, s a fegyver máris elsül az ideges rabló kezében. Ilyen

helyzetben - s erről már éppen elégszer hallott - a legcélszerűbb mindenben eleget tenni a rabló óhajának. Hiszen az is ideges, az is fél - igaz, egészen mástól, mint az áldozata -, s a félelem kétségessé teszi szándékait.

Mindezt megértette. Kénytelen volt beismerni, hogy ő is csak hallgatott volna, összeszorított fogakkal, legfeljebb magában imádkozva, hogy élve megússza.

De utána? Amikor már túl vannak mindenem, s a rablók mérföldekre járnak a megszerzett pénzzel. Milyen nyomot hagyott volna őbenne, ha ő éli át mindezt?

A feltett kérdésre képtelen volt kielégítő választ adni, sajátmagát hergelte csak. Szerette volna ugyan határozottan állítani, hogy adott esetben hősieen viselkedik, megőrzi önuralmát és hideg fejjel teszi, amit tennie kell. Efelől azonban cseppet sem volt meggyőződve.

És ez feldühítette.

Egy pillanatig sem habozott, amikor a két FBI ügynöknek felajánlotta közreműködését, s most, hogy újra lepergett előtte a jelenet, helyénvalónak ítélte cselekedetét. Ezen nem volt mit fontolgatni. Az ilyen gazembereket mielőbb rendőrkézre kell juttatni, hogy minél hamarabb odakerüljenek az akasztófa alá. Éljük át ők is azt a szörnyűséget, amit az erőszakos halál közvetlen közelsége hordoz magában. Az ilyen embereket, sőt - mert ez a kifejezés meg sem illeti őket -, az ilyen vadállatokat el kell tüntetni még a föld színéről is, hogy az egyszerű, békeszerető polgároknak soha ne kelljen megismerni azt a félelmet, azt a rettegést, amit a brutális erőszak vált ki belőlük.

Gondolataiból ajtócsapódás riasztotta fel. Palika csapta be maga mögött a kertbe vezető ajtót, és szaladt apja felé. Futtában, lelkendezve hadarta:

- Óvis lettem! Holnap már megyek is, az óvónéni

mondta..., és sokan leszünk, fiúk, lányok..., az egyik fiú, Joshuának hívják, már ismerem..., ő lesz a barátom, és...

Erika jelent meg az ajtóban, félbeszakította a gyerek mondókáját.

- Menj be szépen a szobádba, és öltözz át. Majd később elmesélheted apádnak, ha egyáltalán érdekl.

A gyerek tiltakozni próbált, ám anyja egy szigorú pillantással elejét vette a kísérletnek. Mialatt Palika csalódottan bandukolt vissza a házba, Erika a férjéhez fordult.

- Tudom, hogy sokat kell dolgoznod, és mióta Palika megszületett te vagy az egyedüli kenyérkereső, de mindennek van határa. Kezdek torkig lenni a munkáddal és a beosztásoddal.

Steve maga elé emelte kezét, megálljt parancsolni a várható szóáradatnak, de Erika, ahogy az előbb a gyereket, úgy most férjét is visszakozásra készítette szűrős tekintetével.

- Ez a mai már több volt a soknál. Erre nincs mentség. Két hete megbeszéltük a mai programot. Szerencsétlen gyerek itt toporgott hiába, várta az apját, akinek persze minden fontosabb a gyerekénél. Ne szólj egy szót se! Tudom. Közbejött valami. Mindig közbejön valami, ami előrevalóbb a családnál.

- Most tényleg olyan...

- Mindig olyan. Ne akard bemesélni, hogy nélküled bezárhatják azt a hátszobát. És ha már annyira nélkülözhetetlennek tartod magad, az is eszedbe juthatna, a családnak is szüksége van rád. Nem tettem szóvá az elmúlt hat hetet, amikor a gyerek szinte nem is látott. Csoda, ha egyáltalán rád ismer. De ez a mai...

- Már indultam haza, amikor két FBI ügynök...

- Te szentséges ég! - kiáltott fel Erika. - Már hazudsz is? Hihetőbb történetet nem tudsz kitalálni?

- Végighallgatsz? - csattant fel Steve indulatosan.

- Nem vagyok kíváncsi a meséidre. A gyerekek mesélj esténként, de annak se ilyen marhaságokat.

Steve az ajkába harapott, tett egy lépést felesége felé. Az asszony csípőre tette kezét, harciasan nézett szembe férjével.

- Mondom, már indultam volna haza, amikor Greg szolt, hogy két FBI ügynök velem akar beszélni.

- Persze - vetette közbe Erika csípősen. - Már a szövetségi nyomozók sem tudnak nélküled létezni. Ez mit jelent? Még kevesebbet látunk itthon?

- A szentségit! Befejezhetem? - Steve ezúttal már kiabált, arca is kivörösödött. Erika jobbnak látta nem feszíteni tovább a húrt. Mindamellet nem leplezte kételkedését. Ám ahogy hallgatta férje beszámolóját, egyre jobban elfehéredett, dióbarna szemei kikerekedtek a megdöbbenéstől. Elfeledkezett a gyerekről, az óvodáról, s eddigi neheztelése látható rémületnek adta át helyét.

- Azt mondtad, rablógyilkos? - szörnyülködött.

- Azt.

- Meg hogy már négy embert megölt?

- Igen.

- És amikor az éttermet kirabolták, a társai voltak odabenn?

- Valószínű.

- Hát neked elment a józan eszed!

Steve elképedt. Zavart, a korábitól eltérő és félelemmel vegyes felháborodást olvasott le felesége arcáról, de nem értette okát.

- Mire célszol?

- Arra, hogy azt a hétpróbás bűnözőt te csaltad csapdába. Mert végülis azt csináltad, nemdebar? A te közreműködéseddel fogták el.

- Igen. És? Talán hagytam volna futni?

Erika megtámaszkodott a kerti asztal lapján, mint akit elhagyott minden ereje.

Palika jött ki a házból, s már az ajtóból kiabálta:

- Átöltöztem!

Erika úgy nézett a gyerekre, mintha az égből pottyant volna közéjük. Homloka ráncba szaladt, és Palika megijedt anyjának rosszalló tekintetétől, megállt félúton.

- A szobádat is rendbe raktad?

- Azt nem, de...

- Akkor légy szíves.

- De anyu! Most?

- Hallottad, amit mondtam!

A gyerek lehorgasztotta fejét, s további ellenkezés nélkül, de bánatosan fordult vissza. Erika csak azután szólalt meg ismét, hogy fia eltűnt a házban.

- Magyarán te adtad rendőrkézre azt a Jerryt, vagy hogy hívják.

- Igen.

- Akinek vannak társai.

- Nyilván. De mit akarsz ebből kihozni?

- Még mindig nem fogod fel?

- Nem értem. Mit kéne felfogjak?

Steve el sem tudta képzelni, hova akar kilukadni az asszony. Kíváncsian és várakozva nézett szembe vele.

- Arra nem gondoltál, hogy a társai esetleg bosszút állnak?

- Ugyan már!

- Az ilyen elvetemült bűnözőktől minden kitelik.

- Akkor is - mondta Steve.

Hogyan állhatnának rajta bosszút? Az FBI vagy a rendőrség most már, hogy a főkolompos a kezükben van, s hacsak ez már eddig meg nem történt, nyilván

felgöngyölíti az egész bandát. Még azok is, akiket nem ítélnék halálra, hosszú éveig, talán egész életük végéig börtönbe lesznek zárva. Vagy Erika azt képzei, kiengedik őket egy rövid időre, lévén némi lerendezni valójuk? Nevetséges.

Csakhogy Erika ezt nem találta annak.

- Neked családod van - suttogta. - Hogy tehetnél ilyet?

Stevenek tátva maradt a szája.

Nem képzelte, hogy valamiféle hőstettet vitt véghez, amiért esetleg elismerés vagy dicséret jár, ám az, hogy ezért szemrehányással illessék, zavarba hozta.

Míntha ő követett volna el bűncselekményt!

A hibáztatás még akkor sem helyénvaló, ha Erikának netán igaza van, és Jerry valamelyik társa valóban bosszút forral ellene. Ami ugyan képtelenség. Egyszerűen képtelenség!

Hirtelenjében nem tudta mit feleljen.

Erika megismételte:

- Hogy tehetnél ilyet?

Stevet bosszantani kezdte az értetlenség. Talán még neki kéne a vádlottak padjára ülni? Ingerülten válaszolt:

- Azt tettem, amit, azt hiszem, mindenki más megtett volna. Én láttam azokat a szerencsétleneket a rablás után. Láttam rajtuk az iszonyatot, ami örökre megmarad bennük. Nagyon is jól tudták, átérezték, hogy életük egy hajszálon múlt. Erre csak legyintennem kellett volna?

- Akkor is felelőtlenység volt tőled! Minek kellett ebbe beleavatkoznod? Az FBI előbb-utóbb a te segítségével nélkül is a nyomára jutott volna.

- Így hamarabb kapták el. A késlekedés könnyen kerülhetett volna egy másik ember életébe.

- A meggondolatlanságod viszont a te életedbe kerülhet! Vagy a gyerekébe.

- Rémeiket látsz!

Erika most már nem túrtóztette magát. Könnyecseppek jelentek meg a szemében, hangja síróra váltott. Leroskadt a kerti székre, karba font kezével az asztalra támaszkodott.

- Pista! Nem érted? Félek. És féltelek téged meg Palikát is. Te nem ismerheted a gengszterek mentalitását. Hóhétközre juttattad a társukat. E fölött nem fognak csak úgy átsiklani.

- Eleve tudomást sem szereznek róla, ha ez megnyugtat. Kétlem, hogy az FBI nagydobra veri, kinek köszönhetően került a kezükbe.

- Az lehet - ismerte el Erika. Előrehajolt, minél közelebről nézhessen férje szemébe, mintha szuggerálni akarná. - Az meg sem fordult a fejedben, hogy a bandájából esetleg nem csak ő dolgozott az üzletedben? Honnan tudod, hogy a szakácsod, vagy akár az egyik kiszolgálólány nem tagja-e a bandának? És az már tudja, ki volt az aki feladta.

Steve olyannyira megrökönyödött, hogy képtelen volt felelni.

Ez már nem családféltés! Ez már egyenesen az örület határát súrolja. Méghogy a szakács vagy valamelyik lány! Mi lesz a következő? A szomszédtól is rettegni fogunk?

Mintha csak a gondolatát olvasná, Erika könyörgésre fogta hangját:

- Pista, kérlek, költözzünk el innen! Még mielőtt nem késő.

- Hagyjunk itt csapot-papot, állást, házat, amit nemrég vásároltunk, mindent, csupán csak azért, mert rémálmaid vannak?

- Ez nem rémálom! Pista, kérlek! Semmi más vágyam nincs, mint békében és nyugodtan élni.

- Hol?

- Mindegy. Csak messze innen.

Messze. Hol? Milyen messze?

Váratlanul eszébe jutott egy tizenöt évvel korábbi, odahaza, Magyarországon történt esemény. Erika még nem volt a felesége, csak udvarolt neki. Táncolni mentek egy pesti bárba. Kifelé jövet, már az éjszaka közepén, a körúti bár bejárata előtt ólálkodó fiatalok közül az egyik odaszólt Erikának durva hangon. Sértő megjegyzésére gondolkodás nélkül válaszolt: tartsd meg magadnak a piszkos véleményedet! A többiek azonnal hőzöngeni kezdtek. Mi van, félted a csajodat? Nem is tetszel neki, csak azért van veled, mert nem talált jobbat. Gyere velünk angyalkám, majd mi megmutatjuk milyen az igazi férfi. Szó szót követett, az ittas fiatalok fenyegetően egyre közelebb kerültek. Erika rángatni kezdte: gyerünk innen, ne vitatkozz velük!

Nem hagyhatta annyiban. Erika hiába próbálta elcibálni, a szóváltásból verekedés lett. Verés, helyesebben szólva. Mert ő húzta a rövidebbet. Két fogát kiverték, s Erikát csak az mentette meg a bántalmazástól, hogy időközben a rendőrök is megjelentek a helyszínen. Vért köpött, két foga hiányzott, orrcsontja eltört, mégis elégedett volt, büszke magára. Erika azonban akkor is leszedte róla a keresztvizet. Megmondtam, hogy ne vitatkozz velük, hogy söpörjünk el innen mihamarabb, de neked hősködni kellett.

Utána hosszú ideig kerülték a körútnak azt a részét, még fényes nappal is.

Hát most nem fognak kikerülni semmit!

- Wyomingba a hegyek közé, vagy a tenger fenekére?

Azonnal tudta, hogy túllőtt a célon. Nem azzal amit mondott, hanem ahogy mondta.

Erika sírva pattant fel az asztal mellől, s könnyeivel küszködve szaladt a házba, akár egy vérengző vadállat elől menekülne.

Steve kísértést érzett felállni, utána menni, bocsánatot kérni tőle, megvigasztalni.

De nem!

Valahol az engedékenységnek is meg kell húzni a határát. Egy bizonyos ponton túl nem lehet és nem szabad visszakozni.

Eltökélte magát, hogy nem hátrál. Ebben az ügyben egy fikarcnyit sem enged.

Ha igaza van Erikának, ám jöjjenek és végezzenek vele, vagy álljanak bosszút, ahogy akarnak, de innen egy tapodtat sem.

Estig nem beszéltek egymással. Steve játszott egy keveset Palikával, majd, amikor Erika fürdésre, fekvésre szólította fel a gyereket, hallgatott. Korainak vélte a lefekvést, még akkor is, ha másnap kezdődik az óvoda, de nem tette szóvá. Pedig több időt akart eltölteni a fiával, mert valóban, egy kezén össze tudta volna számolni, hány estét töltöttek együtt az elmúlt hetekben. Palika sem mutatkozott igazán engedékenynek, ám hiába kérlelte apját, Steve nem ellenkezett feleségével.

Erika az ágyban újra kezdte.

- Miért kellett ebbe beleavatkoznod?

- Ne vitatkozzunk megint!

- Valld be, hogy személyes bosszú vezérelt.

- Miről beszélsz? - kérdezte Steve. Fordult volna az oldalára, álomra hajtani fejét, ehelyett feltámaszkodott az ágyban.

Elégtételt vett - mert módjában állt - beosztottjai szenvedésén. Hiszen az volt, kínszenvedés. Bármilyen

rövid idő alatt zajlott is le az egész, szembenézni egy csőre töltött pisztollyal, nem ismervén a rablók valós szándékát, óráknak tetsző és egy életre kiható halálos gyötrődés. Honnan tudhatták előre, hogy a fagyasztóba fogják kényszeríteni őket, s nem végeznek velük, amint a pénz a kezükbe kerül? Megtehették volna. Már csak azért is, mert szemtanú hiányában minden más bizonyíték megkérdőjelezhető.

És mi a garancia, hogy nem ismétlődik meg ugyanez egy másik étteremben, ha nem kapják el időben ezt a bandát? Vagy legalább a vezérüket. És annak a másik étteremnek az alkalmazottai esetleg szerencsétlenebbül járnak, s nekik már csak a hullaház fagyasztója marad a rablást követően.

Személyes bosszú?

- Arról, hogy személyes bosszút álltál. Vagy nem te mondtad, hogy fülön akartad csípni azt a Jerryt, amikor pénzt emel ki a kasszából?

- De. Meséltem róla.

- Ugye. És még mindig azt állítod, hogy nem személyes bosszú vezérelt?

Hülyeség.

Persze bosszantotta, hogyne bosszantotta volna, hogy túljártak az eszén. Meg kell hagyni, az a bandita Jerry tolvajként is ügyesnek bizonyult. Hiába figyelte árgus szemekkel, olyannyira, hogy már ő maga szégyellte a leskelődést, meg azt is, hogy Greget is megbízta figyelésével, egyszer sem sikerült tetten érni. Kit ne bősztene fel, ha szilárd meggyőződése ellenére is csak kétes bizonyítékokkal tud előhozakodni. Az, hogy mindig csak akkor hiányzott pénz, amikor Jerry a pénztár közelébe került, nem igazol semmit. Ha szóba hozza nyilvánosság előtt, még rágalmazásnak is felfogható. Egy igazságszerető bíró is csak a fogát

csikorgatja tehetetlenül, ha fel kell menteni egy vádlottat, holott minden jel arra mutat, bűnös az illető. Mit tesz az a bíró, ha a vádlott ismét a szeme elé kerül, és ezúttal már rendelkezik ellene felhasználható és cáfolhatatlan bizonyítékokkal? Személyes bosszút áll?

- Azt.

- Ugyan! Amikor mesélted, láttam rajtad, hogy robbanni tudnál a méregtől.

- Dühös voltam, az igaz. De elsősorban magamra. Elég gyakorlatom van ahhoz, hogy egy tolvaj ne tudjon kijátszani.

- Neki sikerült.

Steve felsóhajtott. Nem nézett a feleségére, a párnát igazgatta könyöke alatt.

Erika folytatta:

- És csak azért, hogy megfizess néhány bezsebelt dollárért, hogy kielégíthesd sértett egoizmusodat, kockára teszed családod biztonságát.

- Ne lovagolj már ezen a családi biztonságon! Mi lenne, ha mindenki így gondolkodna? Tolvajok, rablók és gyilkosok lepnék el az egész világot. Dugtam volna homokba a fejem, mint a struccok?

- Azt nem.

- Hát akkor?

- Odaadod annak a két ügynöknek a telefonszámot, nyomozzák ki őket, hova, kihez tartozik, s menjenek ki őket a helyszínre elfogni azt a gazembert. És nem te csalsz be az üzletedbe. Mi más ez, ha nem bosszúállás? Vendetta.

- Nos, ha mindenáron ezt akarod hallani, igenis meg akartam lakoltatni. Csakhogy nem magamért. Nem azért, mert szakmai vagy mittudomén milyen hiúságomat bántotta, hogy nem sikerült nyakon ragadni azt a nyálasszájú gyilkost. Nem. Ha bosszú vezérelt,

akkor az idegileg teljesen kikészült Arthurért, a két szakácsgyerekért meg a két lányért, akik talán még most is reszketve riadnak fel álmukból minden éjszaka. És még tíz év múlva se fogják elfelejteni azt a napot.

- Így se fogják.

- De legalább abban a tudatban élhetnek, hogy rács mögött van vagy akasztófára jut az, aki ezt tette velük.

- Áltatod magad - mondta Erika csendesen.

- Úgy ismersz?

Erika nem válaszolt, csak szája szöglete görbült szomorú, magabiztos mosolyra.

Steve már azon volt megfordulni, s megpróbál aludni.

- Költözzünk el! - kérlelte Erika hosszas hallgatás után.

- Ne kezd előlről! Nem költözzünk sehova!

Erika könnyögőre fogta. Megragadta és megszorította férje kezét.

- Lehet, igazad van, és ennek az ügynek nem lesz semmi, legalábbis ránk nézve semmilyen következménye. Én akkor is félek. Nem tehetek róla.

Steve magához húzta feleségét, átölelte és homlokukon csókolt.

- Hidd el, nincs mitől.

- Kérlek!

Steve a fejét ingatta.

Eljöttünk Magyarországról, ott hagyunk családot, barátokat, ismerősöket. Talán nem kellett volna, de onnan is menekültünk. Az albérlet elől, a kilátástalanság elől. És talán önmagunk elől is, mert nem mertünk szembenézni azzal, ami odahaza várt volna ránk. Lehet, hogy nem is lett volna annyira rossz, mint amilyennek elképzeltük. Mindegy, az már a múlté.

Knoxville-ból azért, mert a kezdeti nehézségeket akartuk magunk mögött hagyni, hogy semmi ne legyen körülöttünk, ami az Amerikában töltött első három évre emlékeztet. A mocskos üzem takarítására, a minimális bérért való robotolásra, a nyelvtudás híján szerencsétlenkedő gagyogásokra, meg az abból adódó komikus félreértésekre. Hogy immár amerikai állampolgárként, mint Steve Padar, s nem mint Pádár István és családja kezdjük új életet.

Nem abban egyeztünk meg, miután ideköltöztünk, hogy végre révbe értünk?

Megszületett Palika, az üzletvezetői állásom biztosítja mindhármonk gondtalan megélhetését. Saját házunk is ideköt.

És most szedjük a sátorfánkat egy gyilkos nyikhaj miatt, akit ráadásul már hűvösre tettek?

- Hát nem! - Csak akkor ébredt tudatára, hogy ezt az utolsó két szót hangosan mondta ki, amikor Erika hangját hallotta.

- A fiadért sem?

- Nem! És ne is próbáld kicsikarni belőlem az igenlést ilyen körmönfont módon, rossz és felelőtlen családapának beállítva. Nincs mitől félni, és ha most nem, majd néhány hét múlva te magad is belátod.

Ezzel megfordult, és évek óta először nem adott esti búcsúcsókot feleségének.

Erika még egy darabig csendesen sirdogált, aztán őt is elnyomta az álom.

Két héttel később, már jóval sötétedés után, Steve egy szakács gyerekkel és egy kiszolgálólánnyal együtt zárta az éttermet. A parkolóban készültek egymástól búcsút venni, amikor két lövés dördült el. Stevet a vállán érte a golyó, a másik lövedék a mellé ugró szakács gyerek nyakába fúródott.

Évek teltek el az eset óta, Steveről és családjáról nem hallottam semmit. Arról sincs tudomásom, hogy kiderítették-e valaha, ki és miért adta le azt a két lövést.